

Брюксел, 8.5.2020 г.
COM(2020) 222 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪВЕТ И СЪВЕТА**

**относно втората оценка на прилагането на временното ограничение на
неналожителните пътувания до ЕС**

I Въведение

На 10 март 2020 г. държавните и правителствените ръководители на Европейския съюз изтъкнаха необходимостта от съвместен европейски подход към COVID-19 и тясна координация с Европейската комисия.

На 16 март 2020 г. Комисията прие съобщение до Европейския парламент, Европейския съвет и Съвета относно временно ограничение на неналожителните пътувания до ЕС¹. В съобщението Комисията препоръчва на Европейския съвет да предприеме действия с цел бързото приемане от страна на държавните и правителствените ръководители на държавите – членки на Шенген, заедно с техните партньори от държавите, асоциирани към Шенген, на временно ограничение на неналожителните пътувания от трети държави до територията на ЕС+².

На 17 март 2020 г. посочените по-горе държави се съгласиха да предприемат координирано действие по външните граници въз основа на препоръката на Комисията. Оттогава насам всички държави — членки на ЕС (с изключение на Ирландия), и всички асоциирани към Шенген държави³ взеха решения на национално равнище за прилагане на ограничението за пътуване.

С цел да подпомогне държавите членки, Комисията прие на 30 март 2020 г. указание за прилагането на временните ограничения за пътуване, за улесняването на репатриранията от целия свят и за третирането на лицата, чиито визи са изтекли вследствие на ограниченията за пътуване⁴. Това указание беше изготвено със съдействието на Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex), Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) и Европол.

Във връзка със съобщението от 16 март Комисията прие на 8 април 2020 г. и последващо съобщение относно оценка на прилагането на временното ограничение на неналожителните пътувания до ЕС⁵. В това съобщение Комисията прикани държавите — членки на Шенген, и асоциираните към Шенген държави да удължат по координиран начин прилагането на ограничението на неналожителните пътувания от трети държави до територията на ЕС+ с още 30 дни, т.е. до 15 май 2020 г.

Временното ограничение за пътуване се прилага за всички неналожителни пътувания от трети държави до територията на ЕС+. Все пак, за да бъдат зачитани правата на гражданите на ЕС и на гражданите на асоциираните към Шенген държави⁶, на членовете на техните семейства, както и на гражданите на трети държави, пребиваващи законно в ЕС, към тези лица не се прилага ограничението на неналожителните пътувания, когато те се връщат в своите домове. Освен това, за да се ограничи до минимум въздействието на ограничението върху функционирането на обществото, на държавите членки беше препоръчано да не прилагат ограниченията по отношение на

¹ COM(2020) 115, 16 март 2020 г.

² „Територията на ЕС+“ включва всички държави членки от Шенгенското пространство (включително България, Кипър, Румъния и Хърватия), както и четирите държави, асоциирани към Шенген. Тя включва също Ирландия и Обединеното кралство, ако решат да се съобразят с мярката.

³ Исландия, Лихтенщайн, Норвегия, Швейцария.

⁴ C(2020) 2050, 30 март 2020 г.

⁵ COM(2020) 148, 8 април 2020 г.

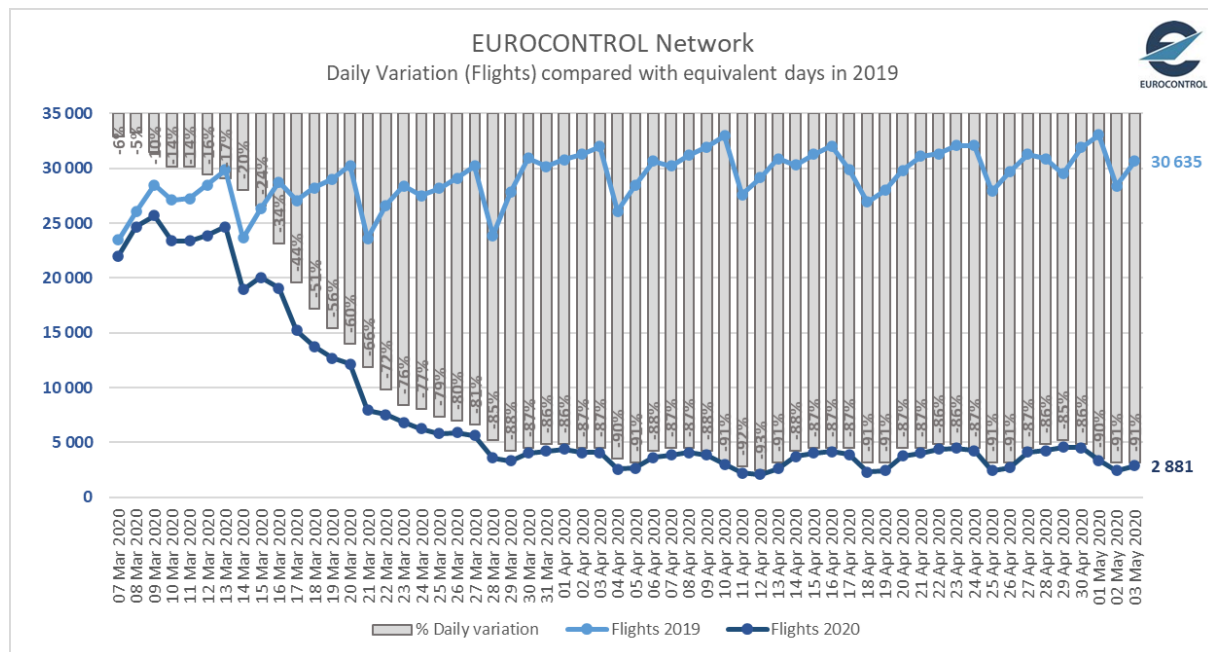
⁶ Включително граждани на Обединеното кралство и граждани на държавите, участващи в Механизма за гражданска защита на Съюза (Северна Македония, Сърбия, Турция, Черна гора), когато биват репатрирани по линия на Механизма.

специфични категории пътници с ключови функции или нужди от първостепенно значение⁷.

Тъй като препоръчаният период за запазване на ограничението за пътуване, наложено по отношение на външните граници, изтича на 15 май 2020 г., в настоящото съобщение се прави оценка дали допълнително удължаване е необходимо и оправдано.

II Развитие на ситуацията след приемането на Съобщението относно оценката на ограничението на пътуванията (8 април 2020 г.)

Целта на въвеждането на ограничение за пътуване по отношение на външните граници е да се намали рискът от разпространение на болестта чрез пътувания до ЕС. През април беше отбелязано трайно драстично намаляване на пътуванията в световен мащаб до ЕС и от него, както и на пътуванията в самия Съюз. На 3 май 2020 г. Евроконтрол⁸ докладва общо намаляване с 91 % на броя на полетите, което означава 27 754 полета по-малко в сравнение с 2019 г.⁹ Понастоящем извършваните полети са основно товарни. Сходни тенденции бяха отчетени и при други видове транспорт, като фериботния, автобусния и железопътния.

Въпреки че някои държави от ЕС и асоциирани към Шенген държави предпазливо предприемат първи действия за облекчаване на мерките за социално дистанциране на своята територия, общата цел продължава да бъде ограничаването на разпространението на коронавируса чрез намаляване на социалното общуване. Освен

⁷ Тези категории следва да включват

- здравни специалисти, научни работници в областта на здравеопазването и специалисти в областта на грижите за възрастни хора;
- погранични работници;
- сезонни работници в селското стопанство;
- транспортни работници;
- дипломати, служители на международни организации, военни служители и хуманитарни работници при изпълнението на техните функции;
- транзитно преминаващи пътници;
- пътници, които пътуват по наложителни семейни причини;
- лица, които се нуждаят от международна закрила, или по други хуманитарни причини при зачитане на принципа на забрана за връщане.

⁸ В Евроконтрол членуват 41 държави от целия свят.

⁹ www.eurocontrol.int

това ситуацията в Европа, а и по света все още е много нестабилна и необходимостта от повторно въвеждане на мерки в случай на възобновяване на инфекциите не може да се изключи.

На 15 април 2020 г. председателят на Европейската комисия и председателят на Европейския съвет представиха Съвместна европейска пътна карта за вдигане на протиепидемичните мерки във връзка с COVID-19¹⁰. В нея се предлага поетапен подход за отваряне на нашите вътрешни и външни граници, като крайната цел е да се възстановят неограниченото свободно движение и нормалното функциониране на Шенгенското пространство. Премахването на контрола по вътрешните граници трябва да започне постепенно и координирано, преди на следващ етап да могат да бъдат облекчени временните ограничения на външните граници и лицата, които не пребивават в ЕС, да могат да възобновят неналожителните пътувания до Съюза.

Необходимо е също така да се припомни, че за да се отстранят сериозните проблеми, причинени от възобновяването на контрола по вътрешните граници и ограниченията за пътуване, и за да се ограничи отражението върху функционирането на вътрешния пазар, Комисията мобилизира всички необходими ресурси и осигури координацията на равнището на ЕС. Също така тя представи практически насоки за обезпечаване на непрекъснатост на потока от жизненоважни продукти в ЕС чрез зелени ленти за преминаване¹¹, за улесняване на въздушния товарен транспорт¹² и за гарантиране на свободното движение на работниците¹³. Чрез тези насоки отражението на ограниченията върху единния пазар и свободното движение беше значително намалено и те следва да се прилагат докато не бъде премахнат контролът по вътрешните граници.

III Удължаване на временното ограничение за пътуване до територията на ЕС+

Както беше посочено по-горе, някои държави членки предприеха предварителни действия за облекчаване на протиепидемичните мерки за борба с разпространението на пандемията. Задължително е обаче всяко действие да бъде постепенно и различните мерки да бъдат премахвани на различни фази. Освен това е необходимо да мине достатъчно време между отделните фази, тъй като отражението ще стане измеримо едва след време. Въпреки че епидемиологичната обстановка в ЕС започва да отчита известно стабилизиране и дава основания за предпазлив оптимизъм, все още е налице риск от ново повишаване на предаването на заразата сред хората, особено ако мерките бъдат премахнати прекалено рано и по некоординиран начин. В допълнение към това ситуацията продължава да бъде нестабилна в много трети държави, включително в такива, от които значителен брой хора пътуват до ЕС, както и от Съюза към тях. Освен това в много от тези държави и региони развитието на ситуацията с вируса е на по-ранен етап, отколкото в Европа.

За да се допълнят усилията на държавите от ЕС и от Шенгенското пространство за ограничаване на разпространението на COVID-19 чрез намаляване на социалното общуване, продължават да са необходими паралелни и координирани действия по външните граници на територията на ЕС+. За гарантиране на ефективността на тези действия всички държави — членки на ЕС и на Шенген, трябва да ги изпълняват на всички външни граници с една и съща крайна дата и по еднакъв начин.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/joint_eu_roadmap_lifting_covid19_containment_measures_bg.pdf

¹¹ C(2020) 1897, 23 март 2020 г.

¹² C(2020) 2010, 26 март 2020 г.

¹³ C(2020) 2051, 30 март 2020 г.

Поради това Комисията **приканва държавите — членки на Шенген, и асоциираните към Шенген държави да удължат прилагането на ограничението на неналожителните пътувания с произход от трети държави до територията на ЕС+ с още 30 дни до 15 юни 2020 г.** Всяко по-нататъшно удължаване на този период следва да бъде оценено през идните седмици въз основа на развитието на епидемиологичната обстановка в ЕС и извън него.

Обхватът на удълженото временно ограничение за пътуване следва да бъде същият като посочения в съобщенията на Комисията от 16 март и от 8 април 2020 г. При прилагането на временното ограничение за пътуване държавите членки следва да спазват насоките на Комисията от 30 март 2020 г. Освен това Комисията припомня точка 15 от Съобщението си относно прилагането на зелените ленти за преминаване от 23 март 2020 г. и приканва всички държави и участници да продължат да си сътрудничат и да прилагат във възможно най-голяма степен насоките относно зелените ленти по външните граници.